

Jan Marijnissen:

‘Ouderen moeten niet dankbaar zijn, maar eisen stellen’

‘Ronduit zorgwekkend’ luidt het antwoord van SP-fractievoorzitter Jan Marijnissen op de vraag hoe onze samenleving ervoor staat – als het gaat om de situatie van ouderen.

foto Robert Elsing

‘Alles draait tegenwoordig om de financiële positie die iemand heeft. Alleen daaraan wordt zijn of haar maatschappelijke status afgemeten. Vroeger telden ook andere zaken mee: wat je geleerd had, wat je kon, wat je gepresteerd had. Het respect hiervoor is uitgehold. Mensen die niet in de glorie tijd leven van hun economisch presteren, tellen eenvoudig niet mee. Dat geldt voor vrijwilligers, gehandicapten, kinderen en zeker ook voor ouderen.’

Deze krant is geschreven speciaal voor ouderen. Wil de SP een ouderenpartij worden?

‘Nee, we zijn geen ouderenpartij, maar een partij voor alle mensen, van alle leeftijden en in alle gelegingen. Dat blijkt trouwens ook uit onderzoek: onze leden en onze stemmers vormen heel aardig een dwarsdoorsnede van de bevolking. Dat we toch met een aparte krant voor ouderen komen, is omdat we een jonge partij zijn en een beetje het imago hebben van jongerenpartij. Dat is niet terecht: er zijn veel ouderen actief in de SP en we denken dat we ook andere ouderen heel wat te bieden hebben. Dat willen we graag duidelijk maken.’

Ga je gang: wat kan de SP voor ouderen betekenen dat andere partijen niet kunnen?

‘Wij brengen de praktijk naar de politiek. Den Haag komt steeds met nieuw beleid, maar kijkt er nauwelijks naar wat daarvan de gevolgen zijn. De SP doet dat wel, veel meer dan elke andere partij. Wij interesseren ons ervoor, stellen ons er open voor, gaan ook zelf op onderzoek uit en we hebben mensen in de Kamer die vervolgens uitstekend kunnen vertolken wat er in de

samenleving aan de hand is. Neem de thuiszorg. Paars begon met de privatisering van die belangrijke publieke voorziening. Wij zijn toen het land in gegaan. We zochten uit waar die ontwikkeling toe leidt, we bundelden duizenden klachten, we organiseerden een heel massaal verzet. En we wonnen: de privatisering van de thuiszorg is in de ijskast gezet. Zo voeren we ook strijd voor fatsoenlijke zorg, fatsoenlijk openbaar vervoer, menswaardige gehandicaptenvoorzieningen, enzovoort. Dat is nadrukkelijk óók in het belang van ouderen en daarmee gaan we door. Wij zullen blijven hame ren op het aanbeeld van goede collectieve voorzieningen, van gelijke toegang tot de zorg, kortom van de solidariteit.’

Wat wil je bereiken met deze krant? Welke boodschap heb je aan de ouderen van Nederland? ‘Wat ik regelmatig tegenkom bij

ouderen, is het gevoel dankbaar te moeten zijn. Daar wil ik graag tegenwicht aan bieden. Zaken als zorg, vervoer en inkomen zijn van

zelfsprekendheden. Als ze ontbreken, is dat een onrecht dat aan de kaak gesteld moet worden. Dat gebeurt te weinig. Het gevoel van

Ouderenminister

Jan Marijnissen: ‘De politiek werkt veel te verkokerd. Zorg, huisvesting, inkomen, veiligheid: alles wordt apart bekeken. Voor de samenhang is veel te weinig aandacht. Ik pleit daarom voor een coördinerend minister of staatssecretaris voor ouderenzaken, die moet zorgen dat zaken die voor ouderen van groot belang zijn, op elkaar afgestemd worden.’

KPN sluit kleine postkantoren

de grijze roodstaart

‘Dat doen ze natuurlijk voor de klanten: zodat die geen last meer hebben van wachtrijen bij het loket’

‘Ouderen moeten niet dankbaar zijn, maar eisen stellen’

dankbaarheid zorgt ervoor dat ouderen zich ten onrechte naar de rand van de samenleving laten drukken. Ik wil die ouderen graag oproepen veel mondiger te worden. Natuurlijk, je hebt de ouderenbonden en die doen prima werk. Maar ik zou het toejuichen als ouderen meer aan de weg zouden timmeren.

En de krant moet er wat mij betreft toe leiden, dat ouderen zich in ieder geval binnen de SP meer gaan manifesteren. We willen nadrukkelijk de mening van ouderen horen, om die in onze afwegingen te betrekken – plaatselijk en landelijk. Daarom ook hebben we het SP Platform Ouderen opgericht, een plek waar ouderen hun mening kwijt kunnen en waar wellicht ook aan machtsvorming gedaan kan worden, bijvoorbeeld door acties op te zetten. Iedereen die zich daardoor aangesproken voelt, nodig ik uit contact op te nemen, en mee te komen doen.’

Jij hebt onlangs het startschot gegeven voor de landelijke campagne Stop de Uitverkoop van de Beschaving. Hoe past je oproep aan ouderen daarin?

‘Wel, juist de situatie van veel ouderen heeft me geïnspireerd om het initiatief voor de campagne te nemen. Meer dan anderen zijn ouderen aangewezen op collectieve voorzieningen, op de *publieke sector*. De campagne richt zich tegen de afbraak daarvan en heeft dus alles te maken met de positie van ouderen. Er wordt wel gezegd dat je de mate van beschaving afmeet aan de wijze waarop wordt omgegaan met de mensen die aangewezen zijn op de hulp en de solidariteit van anderen. Dan moet je concluderen dat Nederland zich ontwikkelt in de richting van een niet-beschaafd land.’

Tot slot, hoe kijk je zelf aan tegen ouder worden?

‘Ik ben nu bijna 50, en ik moet zeggen: ik word niet er onrustig van. Ik heb een moeder van 92 en ik heb aan haar gemerkt: hoe langer je actief bent, hoe beter het is. Actief zijn, niet alleen in een betaalde baan, maar bijvoorbeeld ook door voor je belangen op te komen.’ ●

Dé oudere bestaat niet

Ouderen worden – in ieder geval getalsmatig – steeds belangrijker in onze samenleving. Momenteel is ruim 17 procent van de Nederlandse bevolking 65 jaar of ouder. De verwachting is dat hun aandeel in 2020 uitgegroeid is tot zo’n 23 procent ligt, en in 2050 in de buurt van de 30 procent. Naast het gezamenlijke van een leeftijdscategorie, springen echter vooral de verschillen in het oog. Enkele cijfers:

Negentigduizend ouderenhuishoudens moeten het redden met alleen AOW. De groep met een pensioentje of andere inkomsten tot maximaal 500 gulden per maand, omvat ongeveer 350.000 huishoudens, een kwart van het totaal. Een even grote groep staat er financieel veel beter voor: daar komt naast de AOW maandelijks meer dan 3000 gulden binnen.

De overgrote meerderheid van de mensen van 65 jaar en ouder woont zelfstandig. Van hen hebben negen van de tien een ‘gewoon’ huis. Eén op de tien woont in een bejaardenwoning. Verzorgingshuizen bieden onderdak aan één van elke 20 65-plussers. In verpleeghuizen

is plaats voor één van elke 40 ouderen. Op de wachtlijsten staan 32.000 ouderen die toe zijn aan een verzorgingshuis, en 11.000 ouderen die dringend verpleging nodig hebben.

Matige of ernstige lichamelijke beperkingen zitten één van elke drie ouderen dwars. Een even grote groep voelt zich niet veilig in eigen woonbuurt.

Eén van elke acht ouderen is lid van een ouderenbond of een seniorenraad. Ouderen zijn opvallend vaak actief als vrijwilliger: in de leeftijdscategorie van 55 tot 65 jaar geldt dit voor bijna de helft. In de groep van 65 tot 75 jaar voor ruim een derde.

Opgepikt

John Kuijpers (70, gepensioneerd ondernemer uit het Limburgse Echt) is de geestelijke vader van het SP Platform Ouderen. ‘Ik ben heel blij dat de partij mijn idee opgepikt heeft. Het ‘leger’ ouderen groeit alleen maar, en ik ben overtuigd dat veel van hen bij ons de idealen terug vinden die ze bij alle andere partijen missen.’

Initiatieven

Willem van Driel (60, leraar volwassenen-educatie) zit namens de SP in de deelraad van Amsterdam Zuid-Oost. ‘De sociaal-maatschappelijke kant raakt ondergesneeuwd. Het gaat alleen maar om de commercie, en juist ouderen zijn daarvan heel snel de dupe. Daarom zijn initiatieven hier tegen heel belangrijk.’

Betutteling

Anke Tiemens (60, bejaardenverzorgster uit Goor) ergert zich aan de betutteling waarmee ouderen vaak te maken krijgen. ‘Zorgverleners hebben vaak de tijd niet om echt te luisteren. Dan wordt er maar vóór de ouderen gedacht en worden ze behandeld als onmondige kinderen. Heel kwalijk.’

Wonen

Ben Oskam (65, gepensioneerd rijksambtenaar uit Rotterdam) heeft een lange staat van dienst als vakbondsman en actievoerder. ‘In de wijken worden alleen maar *gouden randjes* gebouwd, met dure koopwoningen. Aan ouderen wordt niet meer gedacht, en al helemaal niet als ze weinig geld hebben. Dat is een belangrijk punt voor ons om aan te pakken.’

SP-Kamerlid Agnes Kant
geeft nooit op

Foto Paul Leviton

‘De wachtlijsten in de zorg zijn een ramp. Daar moet een rampenplan op los’

Met 34 jaar is Agnes Kant een ‘jonkie’ in de Tweede Kamer. Maar wel eentje die respect afdwingt. ‘Kant tegen Borst’ is vaak het beeld in Den Haag. Waarbij Agnes de minister van Volksgezondheid steeds opnieuw met schrijnende praktijkvoorbeelden laat zien wat er écht aan de hand is in de zorg. En dat heeft effect. ‘Zonder onze inbreng hadden de wachtlijsten veel minder aandacht gekregen en was de politiek een heel eind verder met voorkruipzorg: voorrang geven in ziekenhuizen aan mensen die een baan hebben.’

‘De vergrijzing is helemaal geen probleem. Het is toch juist heel mooi dat we door de bank genomen steeds ouder worden en gelukkig vaak ook tot op hoge leeftijd gezond en actief blijven. Een probleem is wel dat we er als samenleving volstrekt onvoldoende op inspelen. Bijvoorbeeld op ‘mijn’ terrein, de zorg.

Zo’n 10 tot 15 jaar geleden is daar een enorme denkfout gemaakt. *Het is goed als ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen*, bedacht men toen – en dat is ook zo. Maar wat men niet beseft heeft, is dat veel van die ouderen ooit toch hulp nodig hebben, en sommigen zo hulpbehoevend worden, dat ze aangewezen raken op 24-uurszorg. Zonder dat te bedenken, is men bedden gaan wegbezuinigen – zodat we nu met de problemen zitten. Dat is één. Twee is dat er geen fatsoenlijk net is gemaakt van voorzieningen die nodig zijn om mensen zelfstandig te laten wonen. Daaraan hebben we de problemen te danken in de thuiszorg en de wijkverpleging. En ook ontbreken vaak andere broodnodige voorzieningen, bijvoorbeeld begeleiding, logeerhuizen, of wijkcentra met dagopvang, zodat partners van dementerenden even op adem kunnen komen.

De wachtlijsten in de zorg zijn een ramp, zo moet je het beschouwen. En dus moet er een rampenplan op los. Niet wat nu gebeurt: elke begroting een beetje geld erbij. Dat biedt geen oplossing voor de vele tienduizenden mensen die nú zorg nodig hebben. En die oplossing moet er wel komen. Zorg is gewoon een voorziening waar mensen récht op hebben. Bij de bijstand zeggen ze toch ook niet *u hebt het nodig, maar u moet nog maar een jaar wachten?* Waarom zouden we het dan bij de zorg wel moeten accepteren?

Na drie jaar in de Kamer en vier jaar als fractiemedewerker raakt de ellende die ik zie, me nog steeds even hard. Ik word ontzettend veel gebeld door mensen die bijvoorbeeld zeggen *het gaat nu echt meer, ik krijg twee uur thuiszorg, en ik heb de hele dag zorg nodig*. Dat went nooit. Dan schiet ik weleens vol, en ik word elke keer weer kwaad. En ik ga me ermee bemoeien. Wat je dan ziet, is dat het soms helpt. Binnen een paar weken komt er dan wel een oplossing. Dat is hartstikke fijn, al beseft ik ook wel dat die andere 10.000 mensen er niet mee geholpen zijn.

Als jongere sta je niet zo vaak stil

bij zeg maar de leefwereld van ouderen. Maar ik moet zeggen dat ik de afgelopen jaren veel ouderen tegengekomen ben, waar ik diep respect voor heb. Veel van de huidige welvaart en vooral ook de sociale verworvenheden hebben we te danken aan hun werk en hun strijd. Ik schaam me er soms voor hoe de huidige generatie met die erfenis omgaat: dat we de menswaardige samenleving waar de ouderen onder ons voor gestreden hebben niet verder opbouwen, maar juist afbreken. En ik merk dat ik daarover soms beter met ouderen kan praten dan met leeftijdgenoten.’ ●

Euthanasie wordt te eenzijdig juridisch bekeken

Namens de SP voerde Agnes Kant onlangs het debat over de nieuwe Euthanasiewet. Wat was haar opstelling? Kant: ‘Ik ben voor de mogelijkheid van euthanasie op verzoek. Mensen moeten kunnen kiezen voor een menswaardige dood op het moment dat hun leven wordt gedomineerd door pijn en er geen enkel uitzicht meer is op genezing. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat ze ook dan de gewenste professionele hulp krijgen. Ik heb daarom geen enkele moeite met de uitgangspunten van het euthanasiebeleid

van de afgelopen jaren. Maar ik heb er wel moeite mee, dat de normen langzaam maar zeker opgerekt worden. Als SP hebben we daarom uiteindelijk tegen de nieuwe wet gestemd. Euthanasie wordt te veel gezien als een juridische kwestie. Ik wil breder kijken. En dan zie ik dat verschillende maatschappelijke ontwikkelingen in ongelijke snelheden gaan, en dat is niet zonder gevaar. Wat er dreigt te gebeuren, is dat we in de richting gaan van een maatschappij waarin wél sprake is van een recht op levensbeëindiging, maar géén recht bestaat op een menswaardige zorg. Vandaar mijn ongerustheid. Ik vind dat we niet moeten accepteren dat een verzoek tot euthanasie, bewust of deels onbewust, wordt ingegeven door een gevoel van overbodigheid of eenzaamheid.’

Strijdbaarheid

Riek van Haastrecht (63, bijstandontvanger uit Voorhout) staat meteen paraat als de belangen van ouderen in het geding zijn. ‘Wie kleiner wil wonen, wordt de gemeente uitgestuurd, bij de gehandicaptenvoorzieningen is het een puinhoop en veel ouderen wordt de zorg ontzegd die ze nodig hebben. Hoog tijd voor een heel ander beleid.’

Idealen

Dick den Ouden (71, gepensioneerd projectleider ouderenwerk uit Meppel) was lang actief voor de PvdA, onder andere als Statenlid. ‘Ik ben niet van mijn geloof gevallen. Het is de PvdA die van het democratisch socialisme is afgeweken, richting liberalisme. Bij de SP herken ik de idealen die ik belangrijk vind: solidariteit, streven naar een betere wereld.’

Beschaving is ook dat de bus blijft rijden in wijken waar veel ouderen wonen. Op de foto SP'ers en ouderen die protesteren tegen opheffing van buslijnen in Dordrecht

De uitverkoop van de beschaving moet nú stoppen

De maat is vol. De uitverkoop van de beschaving moet nú stoppen. Met de afbraak van gemeenschapvoorzieningen en de uitverkoop van overheidstaken, verdwijnen immers ook de waarden die onze samenleving beschaafd maken: het besef dat mensen gelijkwaardig zijn, en de vanzelfsprekendheid van solidariteit. Deze hartenkreet vormt het uitgangspunt voor de landelijke campagne 'Stop de Uitverkoop van de Beschaving', waarvoor de SP eind

vorig jaar het startschot gaf. SP-fractievoorzitter Jan Marijnissen licht toe: 'Als reactie op het uitknippen van de publieke sector zie je de commercie oprukken, ook op terreinen als de zorg, het onderwijs en de veiligheid, waar ze absoluut niet thuishoort. Privé-klinieken, particuliere scholen en eigen surveillanten in villawijken bieden rijke mensen de voorzieningen die voor iedereen beschikbaar moeten zijn. Nederland koerst rechtstreeks aan op een Amerikaanse ontwikke-

ling. Voor ons is het een kwestie van beschaving om dat te voorkomen.'

De campagne Stop de Uitverkoop van de Beschaving geeft met manifestaties en informatiekranen uitleg hoe onze samenleving ervoor staat, en zet tal van acties op rond concrete voorbeelden van de uitverkoop. In voorbereiding is een massale volkspetitie: een pleidooi voor een sterke publieke sector, dat ondertekend wordt door honderdduizenden Nederlanders.

Help mee!

Doe mee met de SP en help tegengas geven aan de beschamende uitverkoop van de beschaving. U bent van harte welkom bij de actiefste partij van Nederland. En wie zich nu aanmeldt, krijgt er heel wat voor terug:

- elke maand het kleurrijke informatie- en opinieblad De Tribune
- als welkomstcadeau de unieke cd 'Die nemen we mee', met 20 onvergetelijke Nederlandse liedjes uit de 20ste eeuw
- gratis toegang tot 'tomaatnet', de reclamevrije internetprovider voor alle SP-leden.

Kom erbij, en vul de bon hiernonder in. Telefonisch aanmelden of per e-mail kan natuurlijk ook: (010) 243 55 55, administratie@sp.nl.

Eerste bijeenkomst van het landelijk ouderenplatform

Laat van u horen!

De SP roept ouderen op nadrukkelijker aan de weg te timmeren. Door de afbraak van belangrijke voorzieningen aan te klagen, eisen te stellen en de politiek te bombarderen met signalen uit de praktijk. En ook door binnen de SP mee te praten en te werken.

- U bent welkom bij lokale ouderenplatforms die we in veel plaatsen aan het opzetten zijn. Voor informatie daarvoor kunt u terecht bij de SP-afdeling in uw gemeente.
- We sturen u graag extra exemplaren van OuderenNU om zelf verder te verspreiden.
- We overleggen graag op welke andere manier u betrokken kunt worden bij ons initiatief.

Met alle vragen hierover en om extra kranten te bestellen kunt u bellen het landelijke SP-kantoor: (010) 234 55 55. E-mail: ouderen@sp.nl

Heel veel levendige informatie op www.sp.nl

Internet is te belangrijk om overgelaten te worden aan de grillen van de vrije markt. De overheid moet er volgens de SP voor zorgen dat iedereen toegang krijgt tot dit nieuwe communicatiemedium. En ook zelf laten we zien hoe waardevol we Internet vinden. We besteden bijzonder veel aandacht aan onze eigen website, die niet voor niets na een grondig onderzoek door vakblad Computable is uitgeroepen tot de beste van alle partijen. En we hebben Tomaatnet, de eigen Internet Service Provider voor alle SP-leden. Tomaatnet biedt snelle lijnen, royale mailboxen en homepages en een eigen subdomein voor alle gebruikers. En dat alles gratis, zonder misbruik van gegevens en zonder storende reclame-uitingen. Wie de bon in deze krant opstuurt, kan binnen enkele dagen 'on line' zijn via Tomaatnet.

In Leeuwarden en Groningen heeft de SP met succes actie gevoerd tegen de inkrimping van de **stadsbusdienstregeling**. Er moet niet alleen aandacht zijn voor de drukke studenten- en forensenlijnen, maar ook voor de lijnen die isolement van ouderen voorkomen.

Een speciale **ouderenflat** – zonder deuren die elektrisch bediend worden. Dat is de situatie in wooncomplex Dobbendreef in Leiden. Maar niet lang meer: na een actie van bewoners samen met de SP beloofde de directeur dat de elektrische deuren er snel komen.

Na jarenlang aandringen van de plaatselijke SP-afdeling werd onlangs besloten dat er 80 **aanleunwoningen** komen in Dongen. De volgende stap van de afdeling was een groots opgezette enquête, om de wensen in kaart te brengen die de Dongenaren hebben rond de woningen.

Toen de gemeente Tilburg besloot dat een aantal **minimavoorzieningen** niet langer voor ouderen gold, organiseerde de SP massaal verzet en spreekuren om informatie te geven over de rechten die men nog wel heeft.

In Zoetermeer wilde **ziekttekostenverzekeraar** Nuts eind vorig jaar haar kantoor sluiten. Actie van ouderen samen met de dokters van SP-artsenpraktijk Ons Medisch Centrum stak daar een stokje voor: het sluitingsbesluit werd teruggedraaid.

M A C H T I G I N G

Ja, ik doe mee met de SP en help tegengas te geven aan de beschamende uitverkoop van de beschaving. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening.

naam

roepnaam voorletters M/V

adres

postcode plaats

telefoon geboortedatum

e-mail rekeningnummer

kwartaalbijdrage ● f 7,50 (minimum) ● f 10,- ● f 15,- ● f 25,- ● anders: f ,

datum handtekening

OuderenNU, februari 2007

Opsturen in een envelop zonder postzegel aan SP, Antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam
U kunt deze machtiging op elk moment stopzetten met een telefoontje aan de SP: (010) 243 55 40